

Stručný komentář

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění zvýšil vývoz o 5,1 %, zatímco dovoz klesl o 0,9 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 1,4 % a pokles dovozu o 1,3 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 6,3 % (o 13,4 mld. Kč) a dovoz o 13,5 % (o 27,4 mld. Kč). U vývozu jde o nejmenší meziroční pokles od září 2008, u dovozu od prosince loňského roku. Vlivem oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám došlo k většímu snížení zahraničního obchodu v přepočtu na eura (vývoz o 13,2 % a dovoz o 19,8 %) a zejména na dolary (vývoz o 27,1 % a dovoz o 32,7 %). Letošní březen měl ve srovnání se stejným měsícem roku 2008 o dva pracovní dny více. Určitý vliv měla také nízká srovnávací základna loňského března a velikonoční svátky, které byly v roce 2008 v březnu, zatímco v roce 2009 v dubnu.

Obchodní bilance vykázala přebytek 23,4 mld. Kč, který byl největší od vzniku České republiky. Historicky nejvyšší byl i meziroční přírůstek kladného salda o 14,1 mld. Kč. Březnová bilance byla kladná v roce 1993 a poté nepřetržitě od vstupu České republiky do Evropské unie.

Kladný vliv na vývoj celkové bilance měl zejména pokles pasiva v obchodě s minerálními palivy o 5,3 mld. Kč a přírůstek kladného salda v obchodě s polotovary a materiály o 5,1 mld. Kč a stroji a dopravními prostředky o 3,5 mld. Kč. V obchodě se surovinami došlo ke zlepšení bilance o 1,2 mld. Kč přechodem z pasiva do aktiva. Negativní vliv na bilanci měl naopak pokles přebytku v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 0,4 mld. Kč, nápoji a tabákem o 0,3 mld. Kč a prohloubení deficitu v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 0,2 mld. Kč. Pasivum bilance s chemickými výrobky (8,7 mld. Kč) zůstalo zhruba na úrovni března 2008.

V obchodě se stroji a dopravními prostředky klesl vývoz o 8,2 % (o 9,6 mld. Kč) a dovoz o 15,2 % (o 13,0 mld. Kč). Největší pokles vývozu a dovozu byl patrný u silničních vozidel (o 3,0 mld. Kč a 4,1 mld. Kč), strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 2,8 mld. Kč a 1,9 mld. Kč) a elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 2,3 mld. Kč a 2,0 mld. Kč). Pokles dovozu minerálních paliv o 29,2 % (o 5,7 mld. Kč) byl ovlivněn hlavně nižším dovozem ropy (hodnotově o 42,9 %, naturálně o 5,2 %) a zemního plynu (hodnotově o 15,5 %, naturálně o 36,4%). V obchodě s polotovary a materiály stoupl přebytek v důsledku zlepšení bilance v obchodě se železem a ocelí a neželeznými kovy (výrazný pokles dovozu).

Se státy EU byla bilance aktivní 51,4 mld. Kč (přebytek se meziročně zvýšil o 7,5 mld. Kč), s nečlenskými státy EU pasivní 28,0 mld. Kč (deficit klesl o 6,6 mld. Kč). Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 12,7 mld. Kč, Francií o 2,0 mld. Kč a Slovenskem o 0,6 mld. Kč. Pasivum se snížilo v obchodě s Ruskem o 4,8 mld. Kč, Japonskem o 1,1 mld. Kč a Ázerbájdžánem o 0,8 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Tureckem o 0,8 mld. Kč. Schodek se prohloubil v obchodě s Čínou o 2,4 mld. Kč a Spojenými státy o 0,6 mld. Kč. Přebytek klesl v obchodě s Rumunskem o 2,4 mld. Kč, Polskem o 0,9 mld. Kč, Belgií o 0,8 mld. Kč, Španělskem a Švédskem (shodně o 0,7 mld. Kč). Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Itálií o 1,4 mld. Kč a Norskem o 1,0 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci snížil vývoz o 6,7 % a dovoz o 6,4 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 70,3 mld. Kč, které bylo o 13,8 mld. Kč nižší. Dlouhodobě nepříznivý vliv na bilanci měl růst schodku v obchodě s minerálními palivy o 23,3 mld. Kč a pokles kladného salda v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 14,6 mld. Kč a stroji a dopravními prostředky o 6,8 mld. Kč. Příznivě naopak působilo zvýšení přebytku v obchodě s polotovary a materiály o 18,7 mld. Kč, nápoji a tabákem o 2,5 mld. Kč a surovinami o 0,7 mld. Kč a zmenšení schodku v obchodě s chemickými výrobky o 10,2 mld. Kč. Deficit obchodu s potravinami a živými zvířaty (28,0 mld. Kč) se v porovnání s předešlými dvanácti měsíci nezměnil.

Z teritoriálního hlediska byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 44,3 mld. Kč, se státy mimo EU se schodek obchodu zvýšil o 58,1 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 47,8 mld. Kč, Nizozemskem 16,8 mld. Kč, Francií o 5,2 mld. Kč, Rakouskem o 4,8 mld. Kč, Slovenskem o 4,3 mld. Kč a Polskem o 3,1 mld. Kč. Schodek se snížil v obchodě s Tchaj-wanem o 3,9 mld. Kč a Japonskem o 3,8 mld. Kč. Záporné saldo se naopak zvýšilo v obchodě s Čínou o 21,3 mld. Kč, Ruskem o 16,9 mld. Kč a přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Norskem o 12,2 mld. Kč. Přebytek se snížil v obchodě se Španělskem o 10,3 mld. Kč, Belgií o 7,9 mld. Kč, Itálií o 6,7 mld. Kč a Rumunskem o 5,1 mld. Kč.

V **lednu až březnu** klesl vývoz o 17,5 % a dovoz o 18,8 %. Přebytek obchodní bilance dosáhl 35,5 mld. Kč a byl tak meziročně o 1,5 mld. Kč vyšší.

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání od 96,0 % a u přijetí od 97,5 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat.

Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nesplnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty.